B I U L E T Y N

WIADOMOŚCI Z MIASTA I WIADOMOŚCI RADIOWE

Nr. 123 Warszawa 3.X.1944r g.10-ta

FRONT ZACHODNI

Londyn, 2 X g.18. Oddziały wojsk sprzymierzonych wzmocniły odcinek frontu holenderskiego na płn., posuwając się w kierunku płn. od rz.OSS, rejon której oczyszczony został npla. Odparto szereg przeciwnatarć piechoty niem. Na zachód od Turnhout zajęto miejscowość Brecht osiągając rejon leżący o 5 km na płn.Merxplas. Na odcinku od Akwizgranu aż po rejon Luksemburga działalność patrolowa. W rejonie na płn.-wsch. od Nancy oddziały sojusznicze osiągnęły rejon FORET DE GREMECEY, zdobywając ważne wzgórza. Równocześnie inne oddziały zdobyły miasto st.Jean du Mashe. Zakończono oczyszczanie rejonu Calais z wojsk nplskich.

W pobliżu Dure lotnictwo niemieckie wszczęło silniejszą działalność, usiłując zniszczyć linie komunikacyjne. W rejonie Metzu i Belfoltu aktywność patroli niem.

x

Naczelne dowództwo wojsk sprzymierzonych ostrzegło mieszkańców wysp u ujścia rz.Skaldy, że według wszelkiego prawdopodobieństwa ulegną niem. wojska i obiekty na tych wyspach długotrwałemu i ciężkiemu bombardowaniu. Uprzedzono ludność, aby opuściła te wyspy, a jeśli to będzie niemożliwe, aby udawała się zdala od obiektów wojskowych. Uprzedzono również mieszkańców, aby wobec niebezpieczeństwa zalewu unikała terenów blisko położonych.

x

Eskadry amerykańskie zbombardowały ciężko warsztaty kolejowe i węzeł kolejowy w Ham. Formacje lotnictwa brytyjskiego zaatakowały ponad 40 obiektów komunikacyjnych w Niemczech i w Holandii.

x

Specjalny korespondent Reutera donosi: jeden z oficerów sztabu stwierdził, że szereg umocnień linii Zygfryda został niemal całkowicie zniszczony na skutek przeprowadzonego dnia 2 X br ataku lotniczego, będącego jednym z najbardziej skoncentrowanych nalotów tej wojny. Fale ciężkich bombowców, eskortowanych przez myśliwce i wspieranych w swej akcji przez artylerię brytyjską bombardowały również tyły linii obronnych niemców. Bombardowanie było tak silne, że miasteczko Palemberg znikło z powierzchni ziemi. Bombardowanie wyniszczyło niem. oddziały w bunkrach i okopach, poczym ciężki ogień artyleryjski odciął im wszelkie drogi odwrotu. Samoloty amerykańskie używały bomb najcięższego kalibru.

FRONT WSCHODNI.

Wczorajszy wieczorny komunikat dowództwa sowieckiego podaje, że wciągu dnia na frontach nie zaszły żadne istotne zmiany. Zniszczono 9 czołgów nplskich i zestrzelono 7 samolotów.

FRONT POŁUDNIOWY.

Donoszą z Londynu, że 8 armia na odcinku adriatyckim całkowicie oczyściła od wojsk niemieckich rejon Savignano. Oddziały sprzymierzonych, które zajęły Tribola, zmieniły kierunek uderzeniowy i nacierają na Monte Reggiano. Walki przybierają na sile. V armia poczyniła dalsze postępy, które stwarzają poważne niebezpieczeństwo dla tyłów npla.

RÓŻNE.

Londyn 3 X rb g.4,30. Sekretarz stanu Stanów Zjednoczonych Kordell Hull zaprzeczył temu, że do Moskwy wystosowany został oficjalny protest w związku z wydaleniem amerykańskich oficerów z Bułgarii. Jednocześnie Kordell Hull stwierdził, że na sprawę tę zwrócono uwagę rządu sowieckiego i że wkrótce należy oczekiwać powrotu amerykańskich oficerów do Bułgarii.

Donoszą z Londynu, że francuski rząd prowizoryczny wydał szereg surowych zarządzeń w stosunku do przemysłowców francuskich, którzy współpracowali z niemcami.

Szwedzkie radio donosi, że wojska fińskie wyparły wojska niemieckie z większej części Tornel na granicy szwedzko-fińskiej.

KOMENDA GŁÓWNA ARMII KRAJOWEJ PODAJE DO WIADOMOŚCI:

I. W dniu 2.X.1944 r. został zawarty układ o zaprzestaniu działań wojennych w Warszawie:

1/ W dniu 2.X.1944r o godzinie 20-tej /cz.n./21.oo/cz.p./ ustają działania wojenne pomiędzy polskimi oddziałami wojskowymi, walczącymi na obszarze miasta Warszawy a oddziałami niemieckimi.

Za polskie oddziały wojskowe uważa się wszystkie polskie formacje, podległe taktycznie Dowódcy AK w okresie walk od 1.VIII.1944r do dnia podpisania układu. Oddziały te zwane będą poniżej "oddziałami AK".

2/ Oficerowie mają prawo zachowania białej broni bocznej.

3/ Dla zapewnienia ładu i bezpieczeństwa na terenie m.Warszawy zostaną wyznaczone przez Dowództwo AK specjalne jednostki.

4/ Z chwilą złożenia broni żołnierze AK korzystają ze wszystkich praw Konwencji Genewskiej z dnia 27 lipca 1929r, dotyczącej traktowania jeńców wojennych.

Z takich samych uprawnień korzystają żołnierze AK, którzy dostali się do niewoli na terenie m.Warszawy w toku walk od 1.VIII.1944r.

6/ Prawa jeńców wojennych przysługują również osobom nie walczącym, towarzyszącym AK, w rozumieniu art.81 Konwencji Genewskiej o traktowaniu jeńców wojennych, bez różnicy płci. W szczególności dotyczy to pracowniczek sztabów i łączności, zaopatrzenia i pomocy żołnierzowi, służby informacyjno-prasowej, korespondentów wojennych i tp.

7/ Przy stosowaniu postanowień Konwencji Genewskiej o traktowaniu jeńców wojennych miarodajne będą stopnie oficerskie, uznane przez Dowództwo AK.

Legitymacje, opiewające na pseudonimy, są wystarczającymi dowodami przynależności do AK. Prawdziwe nazwiska będą podane do wiadomości niemieckich władz wojskowych. Członkowie AK, którym zaginęły legitymacje, będą identyfikowani przez komisję AK, która zostanie ustanowiona. Komisje takie powoływane będą w miarę potrzeby przez Dowódcę AK. Postanowienia niniejszego artykułu stosują się również do osób, wymienionych w art.6.

8/ Osoby, będące w myśl poprzednich artykułów jeńcami wojennymi, nie będą ścigane za swoją działalność wojskową ani polityczną, tak w czasie walk w Warszawie, jak i w okresie poprzednim, nawet w wypadku zwolnienia ich z obozu jeńców. Nie będą również ścigane przekroczenia niemieckich przepisów prawnych, a w szczególności nie rejestrowanie się oficerów, uprzednia ucieczka z obozu jeńców, nielegalne przybycie do Polski i tp.

9/ W stosunku do ludności cywilnej, znajdującej się w okresie walk w m.Warszawie nie będzie stosowana odpowiedzialność zbiorowa. Żadna z osób, znajdujących się w okresie walk w Warszawie nie będzie ścigana za wykonywanie w czasie walk działalności w organach władz i administracji /sprawiedliwości, służby bezpieczeństwa, opieki publicznej, instytucji społecznych i charytatywnych/, ani za swój udział w walkach i propagandzie wojennej. Członkowie wyżej wymienionych władz i organów nie będą ścigani również za działalność polityczną przed powstaniem.

10/ Zadaba przez Dowództwo niemieckie ewakuacja ludności cywilnej m.Warszawy zostanie przeprowadzona w czasie i w sposób, oszczędzający ludności zbędnych cierpień. Umożliwi się ewakuowanie przedmiotów, posiadających wartość artystyczną, kulturalną i kościelną.

Dowództwo niemieckie dołoży starań, by zabezpieczyć pozostałe w mieście mienie publiczne i prywatne.

Szczegóły ewakuacji uregulowane będą osobnym porozumieniem.

II.

6/ Oddziały AK wychodzą poza polskie linie z bronią, ale bez amunicji.

7/ W mieście pozostają oddziały AK: a/ dla czynności porządkowych
b/ dla ochrony i przekazania magazynów i amunicji
c/ jednostki sanitarne dla opieki i transportu rannych oraz ewakuacji szpitali, nieuzbrojone.

8/ Ewakuację rannych i chorych żołnierzy AK jak też materiału sanitarnego ustali szef sanitarny wojsk niemieckich z szefem sanitarnym AK. W ten sam sposób nastąpi uregulowanie ewakuacji rodzin personelu sanitarnego.

9/ Żołnierz AK poznaje się po biało-czerwonej opasce naramiennej lub proporczykach, wzgl. orzełku polskim, niezależnie od tego, czy noszą jakikolwiek mundur, lub też ubranie cywilne.

10/ Układające się strony stwierdzają, że transport, pomieszczenie, straż i opieka nad jeńcami wojennymi pozostają wyłącznie w kompetencji Niemieckich Sił Zbrojnych /der Deutschen Wehrmacht/. Strona niemiecka zapewnia, że zadania te w stosunku do żołnierzy AK nie będą powierzone formacjom obcych narodowości.

11/ Kobiety, które w rozumieniu rozdziału pierwszego p.6 są jeńcami wojennymi będą umieszczone w obozach, odpowiadających oflagom wzgl. stalagom. Za kobiece stopnie oficerskie uważa

się: młodszą komendantkę,
komendantkę,
starszą komendantkę,
inspektorę.

Kobiety - jeńcy wojenni mogą na własne życzenie być traktowane jak pozostała ludność cywilna Warszawy.

12/ Władze wojskowe niemieckie powiadomią niezwłocznie "Kriegsgefangenen-Hilfe der YMCA" w Sagan o miejscu i ilości umieszczonych w obozach żołnierzy AK i osób towarzyszących.

III.

Przy wykroczeniach przeciw postanowieniom niniejszego układu pociągani będą do odpowiedzialności ci sprawcy, którym wykazano winę.

- -

Z rozkazu Dowódcy Armii Krajowej.

Żołnierze walczącej Warszawy!

Waleczność Warszawy jest podziwiana przez świat cały, dokumentujemy nią moc naszego ducha i naszego umiłowania wolności. I jakkolwiek nie udało się nam uzyskać militarnego nad wrogiem zwycięstwa, to jednak walka nasza zaważy na losach naszego narodu, bo jest bezprzykładnie ofiarnym wkładem żołnierskiego męstwa i poświęcenia w obronie naszej niepodległości.

Dzisiaj, gdy przemoc techniczna wroga zdołała zacieśnić nas w Śródmieściu, jedynej w naszym posiadaniu dzielnicy miasta, gdy ruiny i zgliszcza przepełnione są ludnością współdzielącą bohatersko z wojskiem, losy już ponad miarę umęczoną, gdy żywności nie staje już nawet na liche odżywianie, a perspektywy na ostateczne pokonanie wroga nie zarysowują się - postanowiłem dalszą walkę przerwać.

Wszystkim żołnierzom dziękuję za znakomitą postawę bojową. Poległym oddaję hołd, należny ich męce i ofierze. Ludności wyrażam podziw i wdzięczność. Ludność tę proszę, aby darowała żołnierzom wszystkie przewinienia.

W układzie o zaprzestaniu działań wojennych starałem się zapewnić żołnierzom wszystkie należne mu po przerwaniu walki prawa, a ludności cywilnej warunki bytowania i opieki jak najbardziej oszczędzające jej udręki wojennej.

Żołnierzom najdroższym towarzyszom dwumiesięcznego bojowego wysiłku, przepełnionym do ostatniej chwili duchem wolności, nakazuję wykonać karnie i posłusznie rozkazy wypływające z decyzji o przerwaniu walki.

Ludność wzywam do zastosowania się do nakazów ewakuacyjnych moich, komendanta miasta oraz władz cywilnych.

Z wiarą w ostateczne zwycięstwo naszej słusznej sprawy, z wiarą w Ojczyznę umiłowaną wielką i szczęśliwą pozostajemy wszyscy nadal żołnierzami i obywatelami Niepodległej Polski wierni sztandarowi Rzeczypospolitej.

Niech żyje Polska!

Warszawa, [illegible].X.1944r



Dowódca Armii Krajowej
Komorowski - Bór
gen.dyw.